

Beleidsvoorstel

Datum van schrijven: 30/01/2024

Beleidsvoorstel richt zich tot verkiezingen van 9 juni 2024

- Europese verkiezingen
- federale verkiezingen
- regionale verkiezingen

13 oktober 2024: lokale verkiezingen

- provincieraadsverkiezingen
- gemeenteraadsverkiezingen

- Alle niveau's (van Schumanplein over wetstraat tot dorpsstraat)

LANDELIJKE WEGEN HEBBEN NOOD AAN DUIDELIJKHEID

Het landelijk gebied heeft nood aan een duidelijke wegenhiërarchie

BELEIDSVOORSTEL, DE OPLOSSING

We roepen de gemeenten op om de beleidslogica van het Vlaams Gewest door te trekken en om een vergelijkbare oefening uit te voeren voor de gemeentewegen:

1. Baken de grote zones af o.b.v. bovenlokale wegen en grote lijninfrastructuur (bv. spoorwegen, kanalen en rivieren);
2. Baken binnen elke zone de dorpskernen en de woonwijken af;
3. leg vast hoe deze kernen ontsloten worden naar het bovenlokale wegennet, hoe ze onderling verbonden worden en welke wegen landelijk zijn.

Bekijk verder het gehele wegennet per deelgebied. Wat is het hoofdgebruik van de wegen en stemt dit overeen met het gewenste gebruik en zijn er conflicten en/of specifieke aandachtspunten? Welke wegen zou het doorgaand verkeer bij voorkeur moeten gebruiken? Wat zijn eventuele knelpunten en welke sluiproutes zijn er? Welke wegen worden voorbestemd voor lokaal bestemmingsverkeer in woonwijken of dorpskernen? Waar geven we prioriteit aan leefbaarheid en aan de zachte verkeersvormen, waar is de auto te 'gast'? Moeten de dorpskern en/of woonwijken anders worden afgebakend? Welke wegen zijn landelijke wegen en worden voorbestemd voor traag en lokaal bestemmingsverkeer? En waar willen we sluiptverkeer weren?

Gebruik vervolgens de vastgelegde functie als leidraad voor het verkeersbeleid en voor mogelijke herinrichtingen. Waar is een maximum van 30 km/u wenselijk (gemengd verkeer, fietsstraat): in de schoolomgevingen, in welke dorpskernen en woonwijken (eventueel strikter afgebakend)? Op welke wegen (bovenlokale en lokale ontsluitingswegen) is maximum 70 km/u verantwoord, waar 50 km/u? Welk landelijke wegen willen we vrijwaren van sluiptverkeer, welke zijn voor de landbouw cruciaal en hoe kunnen we het samengaan van fietsers en landbouwverkeer bevorderen?

Als plattelandsbeweging vragen we bijzondere aandacht voor de inrichting van de landelijke wegen en het landelijk gebied. Een herinrichting van alle landelijke wegen is niet alleen financieel onhaalbaar, het is vooral ook niet nodig. Fietsberaad werkt i.s.m. Boerenbond en Landelijke Gilde een globaal

afwegingskader uit. Essentiële elementen zijn gebiedsgericht maatwerk (met een vlotte doorgang voor tractoren en landbouwmachines), de positieve keuze voor gemengd verkeer en hoffelijkheid en overleg met alle betrokkenen en gebruikers (bewoners, recreanten, landbouwers...).

Globaal gebeurt de oefening in drie grote stappen:

1. baken het landelijk mixgebied en landelijke wegen af en inventariseer de knelpunten;
2. inventariseer de verschillende mobiliteitsnetwerken en hun specifieke behoeften (voetganger-wandel, fiets, en landbouw);
3. werk concrete maatregelen en een uitvoeringsagenda uit.

Hou daarbij rekening met de impact van maatregelen genomen op gewestwegen op de lokale wegen. We vragen dat er omzichtig wordt omgesprongen met ingrepen in het landelijk gebied. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan tonnagebeperingen of verkeersremmers. Dergelijke ingrepen kunnen immers ook impact hebben op het landbouwverkeer.

Aan de bovenlokale beleidsniveau 's (Vlaanderen en de provincies) vragen we de gemeenten bij dit proces logistiek en financieel te ondersteunen.

Concrete aanbevelingen voor landelijke wegen:

1. De plaatsing van landbouwsluizen kan een nuttige maatregel zijn om landbouwwegen voor te behouden voor landbouwverkeer. De inplanting moet doordacht gebeuren in samenspraak met de landbouwsector.
2. Druk op lokale (landbouw)wegen kan ook met andere methodes aangepakt worden: kentekenherkenning kan een goed alternatief zijn voor de plaatsing van landbouwsluizen.

ALGEMEEN KADER EN TOELICHTING

Landelijke wegen, die landbouwers van oudsher gebruiken, staan onder druk. Enerzijds ontdekken steeds meer fietsers en wandelaars deze wegen als recreant, anderzijds worden zij steeds vaker gebruikt als sluiproute.

We roepen de gemeenten op om per deelgebied (bv. per dorp of deelgemeente) de wegen een duidelijke functie toe te kennen. Welke wegen moet het doorgaand verkeer volgen? Welke wegen worden voorbestemd voor lokaal verkeer, welke voor traag verkeer? De vastgelegde functie, moet vervolgens de leidraad vormen voor het verkeersbeleid en voor de herinrichting van wegen. Aan de Vlaamse overheid en de provincies vragen we om de gemeenten bij dit proces logistiek en financieel te ondersteunen.

CONTEXT EN ANALYSE

Het gemeentelijk verkeersbeleid wordt vaak gekenmerkt door adhoc beleid: inspelen op concrete vragen met concrete maatregelen, zonder samenhangende visie. Punctuele adhoc-maatregelen en ingrepen zijn duur, spreken elkaar tegen en zijn weinig efficiënt, o.a. omdat de weggebruikers de 'weg niet kunnen lezen' en omdat handhaving moeilijk is.

Het landelijk gebied heeft nood aan meer hiërarchie tussen wegen en duidelijk herkenbare en leesbare weginfrastructuur.

Recent werd een nieuwe methode en typologie voor de gewestwegen uitgewerkt. Hierin wordt gewerkt met grote zones ('mazen' genoemd) en met een duidelijke hiërarchie tussen de verschillende bovenlokale wegen. Deze oefening kan doorgetrokken worden op het gemeentelijk wegennet. Er is nood aan een overkoepelende aanpak. Trajectcontroles op gewestwegen leiden immers ook tot bijkomend sluihverkeer op landelijke wegen. Op verschillende gewestwegen wordt landbouwverkeer verboden terwijl dat niet altijd wenselijk of logisch is.

AANVULLING

Fietsberaad werkt o.b.v. eerder onderzoek en eerdere beleidsaanbeveling, samen met Boerenbond en Landelijke Gilden een concrete methodiek uit.

Meer info:

Het rapport **'Fix the Mix op landelijke wegen'**:

<https://fietsberaad.be/documenten/rapport-fix-the-mix-op-landelijke-wegen/>

Aanvullende informatie **studiedag**:

<https://fietsberaad.be/nieuws/studiedag-fix-the-mix-op-landelijke-wegen/>